

CSIKILAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vakár L. könyv- és papírkereskedése Csikszereida, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. — Telefon hívószám 10. —	FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL GYVÉD.	FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ÉLTHES GYULA.	Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 3 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottaknak Kéziratok nem adtnak vissza.
--	---	---	--

Az árvíz mint energiaforrás.

A Budapesti Hírlap 230 számából vesszük munkatársunknak lapunk számára is átengedett cikkét, mely meggyenket közelről érdekelné, amennyiben a tervezett völgy záratok nagy része megépült területen épülne meg, mert a nagyobb esésű hegyvizek valamint az alkalmas szűk hegyszorosulatok vármegyénkben önként kínálkoznak erre. Tudomásunk van róla, hogy a békási völgyzáró, mely egy maga 2000 lóerőt termelne, megépítése, illetőleg előmunkálatai kedvező stádiumba jutottak. — Így a Székelyföldet közelről érdeklő gazdasági akció, melyet alábbi cikk tárgyal, nem utopia.

(P.) A hét folyamán utunk Erdélybe vitt. Zsitibórol igyekeztünk Kolozsvárra, de mint a napilapok azt hírl is adtak, a vonatközlekedés az egész Szamos mentén megszűnt. A vasúti és közúti töltéseket a vízár elsodorta, közlekedés került viz alá és a szepnek ingerkező kukoricatermes, a gyümölcstermészel egyetembe pár nap alatt tönkre jutott. Nagy kerülővel érthetők el a Maros mentét. Látunk virágzó községeket árral elborítva. 100—200 kilométeres hosszban és 600—1000 méter szélességben elborított kukoricaföldeket. Egy másfél méteres ár hömpölygött tova az egész Maros mentén. A kép csak annyiban változott, hogy hol a vasút jobb partján, hol a bal partján volt a víz tenger. Rengeteg pusztulás!

Hogy benyomásunk teljes legyen, utunk az Olt völgyébe is elvezetett. Fogaras és Szében megyébe. Itt az Olt vitt véghez rombolást. Vasúti töltést, hidakat vitt el magával. Egy-egy árván maradt vasbeton hid, mint modelál magányosan a kövel, fával behordott mezőn. Elmosta a víza följáróját, töltését, puztán csak a hid mered föl megközelíthetetlen magasságban.

És Erdélyben az idén ez már harmadik nagy áradás volt. A három áradásnak valami közös oka, valami összefüggése kell, hogy legyen.

Az európai Duna-bizottság panaszokdók jelentésében hogy az Olt és Szeret (mellevize a Kisbeszterce, Putna) olyan mértékű hordalékokat visznek le évenként a Dunába, hogy a Duna deltáján a kotrások csak nagy költséggel és nehézséggel vihetők keresztül. — Míg 1902-ben csak 5 millió tonna a Duna hordaléka, 1910-ben már meghaladta a 12 millió tonnát! Keresve az okot. Kihűl mernők ramuntat arra, hogy az Olt és Szeret — a Kisbeszterce és Putna — áradások idején oly nagymennyiségű hordalékokat visznek magukkal a Dunába, hogy egész kupok keletkeznek benne és torlatalan elzártyosítják.

Oka pedig mindennek az, hogy Erdélyben, de különösen a nevezett folyók vízvidékén, Csik, Beszterce-Naszód és Haromszek vármegyében oly mértékű erdőkihasználás van folyamatba, hogy a letarolt hegyeken a pár napos esőzés után is a hegyi patakok hirtelen folyóvá dagadnak és söpörnek magukkal humuszt, követ, fatörzset és mindent. Ezeknek a torrens patakoknak hordaléka kerül a Duna-bizottságának több milliójába — a hirtelen keletkezett romboló ár az Erdélyi székelységnek vagyis balanen magyarázható meg az erdélyi árvíz gyakorisága.

Sajnos ez nem is fog egyhamar megszűnni, mert még sok kihasználatlan erdő léven, a kihasználás mértéke ezután még nagyobb lesz. Hiszen pusztán csak Csikvármegyének 349.291 katasztrális hold erdőbirtoka van, melynek alig 1—2 százalék a kihasználva. Milyen árvizek lesznek akkor, ha ez mind lejtéseapás alá kerül? Pedig ez el fog következni, mert a levágásra teljesen éretl erdők csak veszteteneik értékükből, ha továbbra is kihasználatlanul hevernek. Csikvármegyében ma is évenként 10—15 millió értékű erdő kerül piacrán. Megakadályozni nem lehet a jogos érdeklő folyó eladásokat, hisz tókére ott nagy szükség van.

A felső folyószakaszon okozott árvíz-kár nem oly nagy, mint a középső és alsó szakaszon. Ugyanis a folyók felső szakaszának völgye keskenyebb és nagyobb átlagos esésű léven a hirtelen lezuhano patakok végig seprik a völgyet, de az áradás alig tart tovább egy-két napnál. Példa rá, hogy a mostani árvizek, jóllehet eredetük — az Olt és Maros — Csik-

megyében van, ott tették az aránylag legkisebb kárt. Tenyleg Csikmegyében is több száz-ezer koronányi kárt tettek az idej árvizek Csak a vasúti töltést is három ízben vették el. De aztán végigfutottak a jobbra kaszálók-ból álló völgy leucen és a középső és alsó szakaszon, ahol a völgyfenek átlagos esése sokkal kisebb, emélfogva a víz folyása is lassabb lesz: elterültek. Így kerültek víz alá a Marosmenti községek. Fogaras és Szében vármegye völgyei, így aradt ki Sikarló alatt a Szamos.

A folyók szabályozását és ármentesítését az alsó szakaszon — az Olt kivételével — többé kevésbé keresztül vették. Itt össze lehetett hozni az érdekelt-eknek akkora komplexumát, hogy a költséges árvedelmi munkálatokat keresztül viheték. A felső vízvidékeken azonban nem történt semmi. A medrűkből kilepő folyók szabadon garázdalkodhatnak mindenütt, nem alfa utjukat sem vedőtöltés, sem terelő mű. Nincs oly nagy árterületük, amely a költséges árvedelmi berendezések befektetését megbírná. Jólal kisebb az érdekeltségük, hogy a költséges társulati szervezkedést megvalósíthatnak. E vidékeken az ármentesítésre csak egy mód van: völgyzárógaták emelése.

És legyen szabad itt bekapcsolnunk fejtegetéseinket dr. Hoór-Tempis Mór műegyetemi tanár urnak a Budapesti Hírlap 215. számában megjelent fejtegetéseibe.

Az erdélyi medence földgázainak hasznosítását elektromos energia útján ajánlja, mert az elektromos vezetékhalozat alkalmasan építve, a földgáz mennyiség hanyatlása esetén, könnyen bekapcsolható volna a vizierők által hajtandó elektromos telepekkbe. A fokuzódó szendragaság hova tovább elöterbe tolja a vizierők kihasználását, mely a tökézaporulat folytán legolcsóbb és legbiztosabb energia-forrássá válik. Ezt a befektetést, a völgyzárógaták egész rendszerét, nem epitheti meg más, csak az állam. Ez volna az iparfejlesztésnek legkövetlenebb eszköze: az olcsó mechanikai erő.

Erdély vizierői a Viczian-féle földolgozásban 515.820 lóerőt tennének ki. Ennek értékesítése már a befektetett tőkének tisztességes kamamat fizetné meg. Az ármentesítés célzata ezenfelül merhetetlen haszna volna a szükséges befektetésnek. A völgyzáratok által vissza-

tartott, ma kártokozó vizek, energiájuk kihasználtatván, legnagyobb jöttevőjűkké lennének vidéküknek. A pusztító vízmennyiség új gazdasági életnek válnék erőforrásává.

Észak-Olaszországban hasonló céllal alakult részvénytársaság, mely a Sila hegyek vizierőit — mintegy 100 millió köbméter tározásával — kívánja hasznosítani. Ennek célja a hasznosítás mellett a gyakori vízáradások és nyári szárazságok elleni védekezés.

Az erdélyi vizek áradásai ellen nincs is a küzdelemnek más módja. Viaszatartani a torrens vizek tömegét és aztán lassan a nyár folyamán lebecsajtani. Még egy hasznót érnek el ez által. A Maros és Szamos alsó folyása hajózhatóvá tétetnek. Ma a nyári kis vizek lehetetlenné teszik, hogy a Maros és Szamos fölfelé hajózhatóvá tétessenek. Ha azonban felgyűjtött vizek energiájuk kihasználása után egy becsajtatnak lefelé, hogy egy bizonyos normális vízszint föntartanak, a Maros legalább is Gyulafehérvárig, a Szamos Sikarlóig hajózhatóvá tétethő.

A földmívelésügyi kormányának az 1908. XLIX. t. c. értelmében a Maros vízjárhatóvá tételére a vizügyi beruházások hiteléből 12 millió, a Szamos hajózhatóvá tételére 5.5 millió és állami kezelés alatt nem álló folyóvizekre 8.3 millió korona áll rendelkezésre. A nyári vizellátás kérdésének megoldása végett, e célból is szükség van völgyzárók építésére. Így tehát fedezete is volna erre a földmívelésügyi kormányának csupán csak a hitel felhasználásának tempóját kellene gyorsítani. A völgyzárógaták rendszere a felső hegyvidékeken épülne, hol költségük is jóval kevesebb lenne és minden egyes telep bekapcsolhatnék egy egészes elektromos vezetó — a földgáz energia által termelendő — hálózatba, mely legrosszab esetben az erdélyi vasuthálózat motorikus erejét szolgáltatná, illetőleg elvezettetnék egész Erdélyben.

A völgyzárógatáknak Erdélyben hármashaszná volna: helyettesítheték az előre nem látható tartamu gázforrásokat; ármentesítetnék a felső és középső folyószakaszok vidékeit; és végül hajózhatóvá tennék két folyónak 200—300 kilométer hosszú szakaszát. Az első pont: előrelátó nemzetgazdasági beruházás; a második, a székelység minden hónapban megismétlődő

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCÁJA.

II.

Lido.

Írta: Dr. Éltthes Gyula.

Lido-Venezze, 1912. azept. 22.

Alig lehetne furdóhelyet találni, hol annyi ezer idegen nemzetiségi furdóvendéget lehetne látni, mint a mindig mosolygó isteni Lidon. Egymást váltja fel a francia, a német, a magyar, a lengyel, az angol, az amerikai, a spanyol, az olasz stb.

Ezt a különös előszeretettel nem is lehet mással megmagyarázni, mint a két egü Italia e résznek enyhe, mindig kellemes éghajlatával, tengerparti fekvésével és a furdó kitünő berendezettségével. Mert jól meg kell jegyeznünk, hogy ez utóbbi egyik legfőbb kritériuma egy furdóhely látogatottságának, melylyel — sajnos — hazai furdóink nem igen rendelkeznek, ami aszutan egyik legfőbb oka a közönség elhídeglésének.

Venezzetől hajón alig tíz perenyire fekszik hosszú vonalban, nagy területen a tulajdonképpen Veneczához tartozó Lido. Előkelőségektől és pénzarisztokráciától igen kedvelt üdülóhely széles, nagyzeriten gondorott utakkal és hosszú sétányokkal. Fényó nem látható, mint legtöbb hazai furdóknál, hanem utai és sétányai melegéövü fáktól és növényektől illatoznak.

Jellemző tulajdonsága — épuj, mint Veneczáé — hogy személy és teherközlekedését itt is vizen, a furdót beázó kanálisokon bonyolítják le. Kocsit és igaz állatot tehát itt is haszatal keresne az ember. — Motoros csónakok és bárkák a közlekedés eszközei, melyek közvetlen összeköttetést tartanak fenn a tengerrel és Veneczával. Majdnem minden villának és hotelnek vannak külön motoros csónakjai. A közlekedést továbbá bent a furdóhely egyes részei között, villamosvasut látja el igen olcsó díjazással.

A közlekedési eszközök ilyen beosztása mellett a Lido utait és sétányait nem lehet — dacára a mindig nagy közönségnek — tul népészeknek nevezni. Egyik oka az is, hogy a furdóhely meglehetősen nagy területen fekszik és egyes villái és hotelai között nagy távolságok vannak. Másik oka pedig, hogy a közönség nem a nálunk látható sétáló közönség, mely a nagy sétákban találja szórakozását és üdülését, hanem az igazi furdóző közönség, mely reggel a tengerparton, bent a furdóban találkozik, hol a nap nagyobb részét egyhuzamban tölti.

A furdés ugyanis reggeli 9 órákor kezdődik és tart délután 5-ig. Ritka érdekes kép tárul elénkbe, ha az Excelsiorba benézünk. A tengerpartot egész hosszúságban kristálytisza homok borítja. A furdózők százai — nők és férfiak együtt — az izzó napon a hote-

mokra kifeküdve mozdulatlanul, órákon keresztül sütkéreznek, illetve napfurdóznak. — Ennek gyógyító hatása igen sok esetben régen megállapított tény. Alig egy pár napi napfurdó után már csak sötétlen napbarnított bőr furdózőket lehet látni. Meg kell jegyeznünk, miszerint a nap oly erősen tüz le, hogy izzó hótétől rövid idő alatt forró lesz a homok, melybe bele feklüdni egyik legnagyobb élvezet.

Nem kisebb élvezet azonban az igazi furdés sem, beut a tenger mindig zajgó habjai között. A Lido partjain ugyanis állandóan meglehetősen erősen hullámzik a tenger, mi az alacsony vízállásnak tudható be, mivel a belőlről jövő erős hullámvérés a sekélyebb partokon me törik. Nagyszerű érzés, mit leírni sem lehet, amiut az ember a tengerben küzködik a mindig tamadó habokkal, mely egy-egy pillanatra egészen elborítja vagy ki-mozdítja véde.mi állásából. Közvetlen a víz szélén is tekszenek furdózők, kiknek hátán másodpercenkiut fut végig a megtörött hullám. A tenger ós vize kellemes és enyhe. Hosszabb furdés után a só tisztán kiválasztódik az ember testén. Természetesen a rendkívül meleg időben a furdés több órán át tart s így a furdózők legfőbb szórakozását képezi és a nap legnagyobb részét lefoglalja.

A furdó egészen a penzió-rendszerre van alapítva. Majdnem minden villa hotel és étterem, a penzió-rendszer szerint. Ezek a hote-

lek oly kényelmesek és pazarul berendezettek, hogy a közönséget minden lehető kényelemmel és szükséglettel ellátják. Külön társalkodói, olvasótermei, játékszobái, partja, motorcsónakja, rendkívül nagy személyzete van, ugy, hogy a közönség a furdésen kívül a napnak többi részét a minden élvezetel és szórakozást nyújtó hoteljében tölti. Ezért is van az, hogy minden villa hotel és a közönségnek közös találkozóhelye csupán egy helyen van, de ott is csak egy igen kis rész látható. Egyedül a furdó az, hol az egész furdóközönség együtt van.

A Lidon az előkelők és a pénzarisztokraták találkozóhelye a pazar luxussal berendezett Excelsiorpalota. Az orjási palota képepenzióba befogadni 1500 furdóvendéget. — Szombatonként bál van. — Pazar termeiben minden csupa fény és csillogás. Alkalmam volt látni vagyont éró toilletket, kincseket éró ékszereket egy ilyen szombati bálon. A bál maga azonban hideg és kímért. A felvonulás fél tízenegyre valahogyan megtörténik, mikor megkezdődik — nagy neheren — a tánc. — Csak a boston járja. Ugyanugy mint nálunk, akárcsak a budapesti Jardin de Parisból csempészték volna vagy vizont. A pénzkar — nem cigányok, mint nálunk — mindössze öt tagból áll. Muszikált 5 percig 2—3 párnak. Ekkor kevés szünet következett. És így tartott — minden 10 percéből 5 perc tánc —

MÉRNÖKI IRODA bányászat, föld- és erdőmérések, ut, vasut, kötélpályák, ásványvizek, bányagépek, FÖLDGAZVÉZETÉS stb. **Balás Jenő okl. bányamérnök** Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 15. szám, I. emelet.

Árviseinek elhárítása; erkölcsi imperatívusz; a hajónás érdeke; fontos közgazdasági politika. Mindhárom együttvéve Erdély közgazdaságának megalapozása, mely egyedül módja az erdélyi magyarság megmentésének.

Kivétel a munkanélküliség ellen.

Csikszoreda, 1912. október 1.

Az emberiség jobbja mindenha arra törekedtek, hogy az életet minél könnyebb harmonikusabbá tegyék. Az emberek, kik az ősidőben csak önsz céljait tekintették, csakhamar belátni kezdték, hogy ami az egyiknek hasznos, a másiknak legtöbbször kártékony, s mert a „ma neked, holnap neked” elve már akkor is érvényesült, rá kellett jönni arra a tapasztalatra, hogy a boldoguláshoz feltétlenül szükséges a szervesekedés, mely végző eredményeként a mai társadalmi rendhez vezetett.

Ez a társadalmi rend alapja a mai életnek. Születésünktől fogva, már mint öntudatlan csecsemők, halálunk órájáig annak a keretében mozgunk, dolgozunk, pihenünk, szórakozunk és — nőlközlünk. Mert a társadalmi rend sem egyéb, mint a haladó kultúra vívmánya, ama kulturáé, mely annyi áldást — és annyi nyomort teremt.

A munkanélküliség például, abban az értelemben, mint az korunkban a szociális bajok egyik legveszedelmesebbjét képezi, a régi, kulturálan időkben ismeretlen fogalom volt. Henyélők tanyálók, restek voltak mindenkoron, de olyanok, akik dolgozni szeretnek, de kenyeretadó munkát nem kaphattak volna újabb időig nem akadtak. Még most is találkozunk öregek, kiknek nem fér a fejökbe, hogy aki dolgozni akar ne kaphasson munkát, bizonyosságul annak, hogy a munkanélküliség nagy szociális baját az ő ifju korukban még nem ismerték.

Ma ez a rettenes miséria Európának csaknem minden országában keseríti el nemesak magunknak a munkanélküliségnek, hanem felebarátjaink életét is. A szociológusok tanácsolnak, hogyan lehetne a bajnak, mely különösen a télvíz idején harapózik el, elejét venni. Tavaly ez ügyben nemzetközi konferenciát is tartottak Párisban. A legkülönbözőbb orvoslásokat ajánlották. Ezek között bizonyára a legsilányabb, mely a jöltevéssel kívánja a bajt enyhíteni, a

legjobb, mely közmunkák szaporításával keresetet kíván adni a munkaképes foglalkozás nélkülülöknek. Az önértékeléscsökkentő kegyelemfillérek meg elkészedettebbekké tessik a sors üldözöttéit, a kiérdemelt kereset ellenben önelgültté tessik őket.

A szociológusok emberszerető törekvései dicsőretek érdemeinek ugyan, de a kérdés megoldását ezektől a törekvésektől hiába várjuk. Ehhez legelőbb szükséges a baj kuforrását keresni, melyet nagyon könnyen meg lehet találni.

A bérharcok a munkanélküliség kérdésének fejtegetésénél számításba nem jöhetnek, mert a sátrák vagy a kizárás mesterségesen időzéken elő munkanélküliséget, amely rövidebb — hosszabb idő után, mihelyt a munkaadó a munkásokkal megegyezik, megszűnik. A keresetet nyújtó munka ez esetekben nem is hiányzott, csak feltételei nem konvenáltak az egyik vagy másik félnek.

Ha keressük, mily arányokat ölt az igazi munkanélküliség Európa egyes országaiban, tapasztalhatjuk, hogy az Angliában sokkal kisebb méretű, mint például Portugáliában. Franciaországban nincs annyi munkanélküli, mint Ausztriában, Magyarországon nincs annyi mint Olaszországban, de sokkal több, mint Németországban, természetesen mindig az illető országok lakosságsszámához viszonyítva. Nálunk egyébiránt a baj az utóbbi években némileg erőskedt.

Ha ezeket figyelembe vesszük, rögtön észre vesszük, hogy a munkanélküliség fordított arányban áll a közgazdaság fejlődésével, vagyis ott találunk legkevésbé munkát az emberek, hol a közgazdaság maradi. Ebből pedig következik, hogy a munkanélküliség volta képpen teljesen alárendelt részletkérdés, a vele való foglalkozásnak szükségessége pedig nem egyéb, mint a közgazdaság szegénységét bizonyítványa.

Ezzel nem akarjuk mondani, hogy a szociológusok törekvései a baj enyhítésére fölöslegesek, csak azt, hogy teljes, gyökeres orvoslást csak a közgazdaság edzése hozhat. A közgazdaságot, mint az általános jólét teremőjét, kell intenzíve fejleszteni és akkor a munkanélküliség, minden egyéb hozzátevés nélkül, automatice meg fog szűnni.

A kezdeményezés lépésein túl vagyunk már, de hogy mily messze vagyunk még a vágyódott céltól, arról a kivándorlás szomorú statisztikája tesz tanuságot.

Tanítói gyűlés.

A Csikvármegyei R. Kath. Tanítóegyesület szeptember hó 24-én Gyergyószentmiklóson tartotta szokásos évi közgyűlését. Délelőtt 9 órakor Szabó György esperes-plebános mondott csendes misét, mely után a papság és tanítóeg. köréből megjelent rendez tagok és vendégek mintegy 90-en bevonultak a város-ház nagytermébe, ahol Zsögön Zoltán elnök 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést. Megnyitójában kijelölte azokat a módokat, melyeknek segítségével különösen a vidéki tanítóeg. biztosíthatja magának az állásához méltó társadalmi magasztalat és a tanítói készséget. Rámutatott az eddigi rendszer gyarlóságaira és kifejtette, hogy a tanítóeg. támogatására nem folyton változó kisértetek, hanem kiforrott intézmények kellenek. A tanítói fiseleket egyöntetű rendezése és az iskolák teljes felszerelése mellett ilyen intézmények volna-nak pl. a tanítói szakkönyvtárak, a kölcsönös és kötelező iskolalátogatás, melyenről ezidélgi szó sem volt, a tanulmányutazás, amely a tanítót zárt körülményei közül gyakran kiragadná, hogy széles körből gyűjtsön tapasztalatokat és a tanítóegyesületi gyűléseknek a Romániában már meglévő rendszerint gyakorlati tanfolyamokká való átalakítása. Többek hozzászólása után a közgyűlés elhatározta, hogy Zsögön megnyitója közlendő ugy a fővárosi szaklapokban, mint a helyi érdeklő újságokban, hogy eredetibb eszméivel szakemberek és illetékes hatóságok tudomást szerezzenek. Azután az elnök meleg szavakban üdvözölte a nagy áradások dacára is szép számmal megjelent kartársakat, az érdeklődő vendégeket, köztük elsősorban a városi tanácsnak, mint szives házi gazdának képviselőit Orel Deszö polgármestert, Puszkás Adolf főjegyzőt és az áll. főgimn. igazgatóját, lovag Gruppenberg Fehrentheil Henriket. — Ezután a derék polgármester közvetlen szavakkal fejezte ki tiszteletét a tanítóeg. iránt. Majd a főtanhatóság leiratának olvasására került a sor. Ezzel kapcsolatosan Zsögön elnök laudíványára a közgyűlés táviratilag üdvözölte a egyes főpásztor, akinek éppen aznap volt születési évfordulója, Buzás János főtűkár részletes jelentésben számolt be az egyesület egész évi működéséről és a gyergyói főkkör szép múltját is vázolta rövidesen. A jelentés kiemelkedő pontjai a tanszermuzeum, a Szövetség tagoság és az alapszabályzat módosítása ügyei voltak, melyek hasznos és alapos tárgyalásra adtak anyagot. Azután dr. Lukács József tartott tanulásos szociológiai előadást. A pénztár állapotáról Péter Sándor számolt be. Ugyancsak ő fejtegette szinte egy óra hosszáig az általa megszokott élvezetes előadásban a tanítóeg. helyzetét; az elnöki megnyitótól is kapcsolatos eszméket a néptanítók

szellemi szintájának emelése és anyagi helyzetének megjavítása érdekében. Alaposan megindokolt indítványát a patronage ügyében a közgyűlés magáévá tette és kimondotta, hogy megalakítja a miniszteri rendeletekkel is anynyira hangsúlyozott patronage-egyesületet. — Az egész tanácskozásban jelentékeny szerepet vittek meg Miklós István esperes, Ferenczy István pártoló tag, Sipos Károly, Kászonyi Alajos dr. és mások. — A közgyűlés táviratilag fejezte ki a kir. tanfelügyelő iránt tiszteletét és ragaszkodását, aki egy sajnálatos tévedés miatt nem vehetett részt a gyűlésen. A közgyűlés délután 2 órakor ért véget, mikor a tagok és számos vendég a Laurenczy-féle vendéglőbe vonultak társaságára. Itt barátságosabb hangulat mellett tovább folyt sok hasznos eszmének megbeszélése. Ebéd alatt több pohárköszöntő hangzott el. Zsögön elnök gróf Majláth püspökre és a városi tanács képviselőire, Miklós István lovag Gruppenberg igazgatóra, Kászonyi Alajos Szabó Györgyre, Péter Sándor a távollevő kir. tanfelügyelőre, Buzás tükár Miklós Istvánra, Ferenczy István az egyesület tagjaira, stb. mondott köszöntőt. A közgyűlés és ebéd rendezéseért, valamint a távoli kartársak gondos elszállásolásáért elismerés illi Simon Ádám gyergyószentmiklósi vezértanító.

IRODALOM.

Uj Sakkönyv. Balla Zoltán, az ismert nevű magyar sakkmeisternek „A modern sakk” című munkája a magyar szakirodalomnak legújabb termése. A könyvről Vécsey Öszéb, a kiváló szakíró, az Alkotmány ügy számában a következőket írja: A Modern Sakk igazi nyeresége szakirodalmunknak. Most, hogy a Sakk-szövetség fejlődése az irodalmat is fölvirágoztatta, hogy két szaklapunk jelenik meg, melyek közül a Szövetség hivatalosának nélkülözhetetlen barátja a magyar sakkosoknak, hogy tornakönyvek megjelenésére van kilátásunk, mind jobban éreztük egy modern tankönyv hiányát. Márki könyve elavult, a sakkabécé még az elemeket sem tartalmazza, Szemere és Akantisz könyve értéketlen compendiumok, Maróczy A sakk című műve pedig a legújabb elmélettel nem foglalkozik. A rovatvezetők ezidegi könyvtelenek voltak külföldi műveket ajánlani az érdeklődőknek. Balla műve azonban ezeket nélkülözhetőké teszi, sőt feleslegese is. Nem ad száraz változathalmat, hanem tüzetesen foglalkozik a megnyitás szellemével, utasításokat ad a végjáték helyes megvalósítására. Ezek az elevek maradandók, ha a változatos egyenmelyike már el is avult. Hogy új tankönyvben találunk oly változatokat, melyről a teória már mást tanít, éppen ez indokolja a tankönyvek minél gyakoribbi kiadásának szükségességét. A teória fejlődése és a munka értéke arról biztosít bennünket, hogy a Modern Sakknak II. kiadására nem sokáig kell vár-nunk. A 240 nyolcadrésű oldal terjedelmű kötet ára 4 korona s megrendelhető a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatalában és minden könyvesboltban.

nem tovább csak fél tizenkettőig. Ekkor egykettőre eloszlottak. Maga a tánc lassu, nem heviti nagyon a kebleket de annál jobban érvényesíti az ekkor már nem napbarított bájakat, melyeket a délelőtt még szabadabban látni lehetett.

A furdón igen sok magyart lehet látni. — Bent a furdón, kint az utakon vagy a bálteremben egyre-másra éri egymást a magyar szó. És itt feltűnő, hogy a magyarok jobban találják magukat, mint az osztrák furdón pl. Abbaziában. Ennek az az oka, hogy az olaszok a Lidon — tapasztaltam — legszívesebben fogadják a magyart, nem látnak benne ellenséget, hanem táplálják azt a jó viszonyt, mikor történelmi szoros vonatkozásba állott a magyar és olasz egymással. Hogy jobban nem lehetünk, annak is az osztrák szomszéd az oka, ki mindig hadi lábón áll az olaszokkal, de nekünk sem hagy békét, amint a mult héten Abbaziában megismétlődő eset újlag megmutatta mikor a Quarneróban a magyar dalt a rendőrhatalóság politikai okokból fujta le. Ha már külföldre mennek a magyarok, mindenesetre jobban teszik, ha elkerülik az osztrák furdókat, hol mindent zsebre vághat, de figyelmet és udvariasságot nem tapasztal.

A Lidó a legjobb homokos tengerpart. Dél Oszendéje. Gyönyörű gyógyterme van. Kitt-nőn felszerelt, valamint aszakserien berendezett modern kinezi — és physiotherapiail intézete van, melyben pasarul berendezett Elektrotherapia, Rayons-Röntgen, Mágnetotherapia, Orthopedie, Gimnastique, svéd-torna, Massage, Sallie-Zander, Hydrotherapie, Ther-motherapie, Inhalation, Phototherapie, stb. a közönség rendelkezésére áll. A tornacsarnokban a vívók és boxolók állandóan püfölik egymást.

Többféle szórakozás van. Galamblovészet a tengeren, lawn-tennis, hockey, polo, golf, motor és vitorlásversenyek, szerenádok, színház stb. Uj furdója 1000 kabinnal és 700 partmenti sátorral van ellátva.

Még egyet jól csak feljegyezni a Lidoról Nem zaklatják a furdóvendéget a hatóságok, pincérek, vendéglősök stb. mint hazai furdó inken. Nincs kurtaxa, mi állandóan panaszolt súlyos teher nálunk. Nem büntetük hatra-vakra a furdóvendéget, mely nem is tud az olasz hatóságok létezéséről. A bejelentést elvégzi — ha ugyan kell — a hotel, melynek az érkező átadja névjegyet s azontul zavartalanul élvezheti a furdót, mert penziónban csak egyféleképpen, — duplán nem lehet számítani.

Öreg szív, szeretne.

As emlékek nagy könyvében
Lapozgatva szaporán,
Azt találtam legszebbnek mely:
Tehozzad fáz kisleány,
Deres fűben, rossz gondolat
Öreg szívben élő vagy,
Mitszól sz hozzá bohó gyerek
Ha az eszem cserben hágy.

Látod fiam, nem volna jó
Ha még ifju, szép volnék,
Sokat mondó szemsidért
Kitudja hogy mittennék?
S akkor — te is rosszul járnál,
Tiltott oszokra várnálak,
Tűzes, vágó szerelemmel
Karjaimba sárnálak.

Jó hogy így van — jó hogy vége
Jó, hogy hull már a levél,

Jó hogy megnem látszik rajtam,
Ha szivemben bánat él.
Jó hogy elmégy, jó hogy itt hagysz,
Jó, hogy sem értettél meg,
Boldog léssz — s én, rád gondolva
Emlékimen merengek.

Nézz csak szét, mily gyászos minden,
Fa és bokor vetkezik,
Ószre viradt beteg szivek
Reményüket tometik.
Felcsillan egy szines álom,
Aztán, ujra elborul,
Jéggé fagy, a rajtett könyvosepp,
Mely szivembe vissza hull.
Székely Albertné.

Egy havastanyai székely kanász gazda Están neví fának betábláztatása.

— Irta: Kémes Antal. —

Asszony! ma ahajt, hogy Kús tanyító ural találkozik a templom előtt megmondám neki, hogy minekutánna Están cselédünk váncsisága (gyengesége) mián a kemény ugartórést ki nem bírná, azt vehem aszándékba, hogy ha élve, ha halva, de urat csinyalok belőlle. Es iránba a tanyított ur es helyesbített gondolatomat, met hát amind mondja ökeme a cselédnek tanolása nagy fogalma s belátása vagon.

Hát mit monsz hajsza Éva?

— Azt hogy bison, e mán jó vóna minnek-utánna hamis német világg állott fel amind Están a független újságból olvasás, s mahónap a szegén embernek nemcsak a parnját huj-sák ki a file alól, hanem adóba még a birtokot es elherámolják (elvessik) s e mián ejtise jobb less, ha elagynk a 30 hódas tagunkot, aki a Csibek gödribe vagon s elköcsesük a cseléd tanyítottására.

Ha sokba es fog kóstálni a cseléd tanol-mánya legalább mikor nagy uralásba kerül tesszem fel penyétlen arany sinóros vasuti hivatalbéli vaj legalább mozgonyvezető leazen mü es mellette meghujzuk magunkat csendesen mint Kercsó szogor egész búcsúilletes csalárdjával Szinmiklósi pelébános ur fia mellett.

— Isten neki Éva, hogy Öszentvessége es segedelmet agyon feltett szandékunkhoz ml-sére valót es adok a pelébános urnak, hogy Estánból, tesszem fel penyétlen nehogy ojan ur vájjék, ki mikor kidugja az első lábát es uri tojásból minnyát es a bukfiás kálasszonyok után bogározzék s valami rozsz nemesusokat hojzon haza e mián az iskolából. — Mikor mán az egyezkedéssel rendbe lettünk vóna — az asszony mindenféle faintos köcsöcséggel; formabelivel, botratektertel rendjibe feltarlsnyált, s estére egy miccre, a góúszn bédöc-génk Csikszoredába.

Erről az utasszomról Kús Elek Simó ke-reszet komám urnának Gyergyószentmiklósrá est a levelet irám:

Hallgassa meg kedves kereast komám uram minék utánna estére érkestünk be a városba, ahogy nálunk szokás békérezkedék egy hátsa hol világoosság vala s mondám egy öreg ur formának, hogy mi jártaba vónék.

Menjen a francha szólla hajsám a va-raagyék, mire szivem, esszeszorula, met ná-lunk Istene a szállás, s felfogadám, hogy túb-et városba nem menyek bálni. E mián künn szorulánk az uccán, mikor es akkora hideg-sége vala az éjzernek, hogy az urnak való cselédemnek még az fogai es kacagának belé, minék okáért rint es kezdett belé. Az a aran-gyas Jédna akarát ejtise, hogy hojzánk f.lé jőjjön egy búcsúilletes ember kinek megmon-

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltószelvény-társaság, Buda est, heti jelentése a tőzsdé-forgalmáról és pénzpiacról.

Budapest, 1912 szept. 26.

A külpolitika helyzet teljes bizonytalansága tőzsdére mindjobban érezteti hatását, ami a legtöbb hét folyamán az irányzat nagymértékű hanyatlásában jutott kifejezésre. Különösen a Balkánon mutatkozó bonyadalmakat ítélte meg kedvezőtlenül a spekuláció és miután a kontinens meglehetősen nagy eladásokat eszközölt, az árfolyamok számottevő visszaesést szenvedtek. Gróf Berchtold külügyminiszternek a delegációban tartott exposéját is nyugtalanítónak találta és az eladások ennek következtében még folytatódhattak és csak természetesen, hogy ez az összes árfolyamok csökkenését eredményezte, miután a piac felvételképességgel egyáltalában nem rendelkezik. A pénzviszonyokban nem állott be lényeges változás, azonban a prolongáció ma, bár magasabb tételek mellett, de aránylag simán volt elintézhető.

A lángha irányzat az összes vezető értékekre és főbb helyi papirokra kiterjedt, legelőször azonban a Magyar bank és a Központi vasipari részvények képeztek kínlat tárgyát. De az összes többi bankrészvények, nevezetesen a magyar hitel részvények is áresést szenvedtek a lángha irányzat hatása alatt. Némi kivételt képeztek a Rimamurányi vasmű részvények a közszélt mérleg és a nagyobb osztrák hatása alatt és a részvényeknél az átmeneti áresést ismét megteremt. A Rimamurányi részvényeket kapcsolatban az osztrák és külföldi vasipari papirok áremelkedésével és tekintettel a kitűnő vasipari konjunkturára jó oldalról vásárolták.

A helyi papirok közül az ipari értékekben alig volt üzlet. A forgalomba került papirok árfolyamai lemeresültek, különösen a téglártekek szenvedtek nagyobb árszökkenést.

Hajózási papirok aránylag tartott árfolyamon képeztek forgalom tárgyát, nevezetesen Atlantica részvények továbbra is keresettek voltak.

CSARNOK.

A művelt térség.

— A becsület szanatóriumából. —

Választások nyelven, de kissé hiányos logikával vélekedett a büntetőtörvényesknél Holló János borbélylegény, akit azzal vádoltak, hogy ellopta lakó társának vadonatúj csizmáját. Az elnök közölte vele a pannaazt a főlászlította, hogy tegyen töredelmes vallomást.

— Nem járulhatok hozzá a tekintetes törvényesek kívánságához, felelte a vádlott, a kénytelen vagyok ellenindítványomat beterjeszteni, mely oda irányul, hogy méltóztatassék engem fölmenteni. Mert én ebben a lopásban, melyet mint szegény, de becsületes ember követtem el, ártatlan vagyok.

— Ön tehát beismeri, hogy a lopást elkövette?

— Ezt már csak azért sem tehetem, mert amint bátor voltam megjegyezni, ártatlan vagyok. Legyen szabad tehát újra hangsúlyoznom,

hogy méltóztatassék engem a lopás alól abszorbeálni, ugyszólván fölmenteni, ami tekintve jelen helyzetemet nekem a legkellemezből volna.

— Azt elhiszük. De csak nem kívánhatja a törvényesektől, hogy önt fölmentse, amikor beismeri a lopást?

— Konstátálom, hogy a tekintetes elnök urnak nem méltóztatott az én aláírtos előterjesztésemet igénybe venni. Ha én beszámíthatatlan állapotban, hogy ne mondjam itt, de távolról sem jőzom voltam, úgy az nagyon is szomorú rám nézve, ha ezt lopásnak minősítik, mert ez egyszerűen nem igaz, ugyszólván légből kapott koholmány.

— Beszéljen kérem világosabban, mert nehéz megérteni, hogy voltaképpen mit akar?

— A szőnyegen forgó csizma nem jőzom állapotban került tényleges birtokomba s nagyon szomorú rám nézve, hogy ezért a vádlottak padjára hurcolnak, mivelhogy ez jó hírnevemet, mely egyéniségem támasza és talpköve, megingatja, ugyszólván végromlással fenyegeti. Ismétlem, hogy a vádat úgy is mint ember, úgy is mint borbély, mélyen fájlalom, mivel a lopást, mint részeg, de becsületes ember követtem el.

— Ha jól értem, azzal védekezik, hogy a csizmát részeg állapotában lopta?

— Ugy van, de anélkül, hogy a becsületemet ez által a legtávolabbról is érinteni akartam volna. Hiszen méltóztatik tudni, hogy az ember részeg állapotban olyan, mint az oktalan állat, aki csizmát lop vagy más ehhez hasonló élelmi cikket. Ezt mindenki tudja, aki valaha részeg embert látott vagy maga is részeg volt. Ugyanazért kénytelen vagyok kijelenteni, hogy nem reflektálok semmiféle büntetésre s kérem ezt igénybe venni.

— Mit tett a lopott csizmával?

— Átmenvén a Lánchidon, részeg állapotban beleestek a Dunába. Én erre nagyon megijedtem, mert bár ittas voltam, mindjárt becsületes pályafutásomra s az ebből származó komoly következményekre gondoltam. Hogy sejtelmem nem csalt, mutatja a vád, melyet eszemmel semmisnek ugyszólván érvénytelennek nyilvánított.

— Ez nem magán áll. Különben most kifogjuk hallgatni a tanukat, majd meglátjuk, hogy azok mit fognak vallani.

— Ne méltóztatassék azzal fáradni. A tanuk egytől-egyig ellenségeim, akik tönkre akarnak tenni, ami szerény véleményem szerint nem lehet célja a bölcs igazságszolgáltatásnak.

A bíróság mindazonáltal kihallgatta a tanukat, akik azt vallották, hogy Holló János jőzom volt, amikor a csizmát ellopta. El is ítélték érte három napi fogházra.

Holló föllebbezett, mert, ugymond, nem tűrhet el multján ilyen hervadhatatlan szegényfoltot.

dok mi járta vonánk mihejtest munkót béigazított az Európa fogadóba.

Hallgassa meg kereszt komám uram itt egyen akkora fényesség vot, hogy nem képepe!

A villámos lámpák mik valami csavarintós paratikkával gyulnak fel s alussnak el, — akkora fényességét árasztanak, hogy vakultunk meg belé... Ittgyen az asztalok mellett mindenütt urak verbuáltak, mulatóztrak. Szerencsénkre ottgyon a szegeletbe marart egy hej s én es a cselédemmel aharré egy csóró asztal mellé lehuzóttam, s kérék vaj 3 évég sert. Minek utánna meg es vótunk ehezve, mind a szomassó asztalnál hallám, hogy kör mültét (pörköltet) kérék egy hajlongós urtól akit Cincérnek hittak, — hát én es mondám, hogy hojzon nekem es abból 2 szeméjre vóló, s még azt es meghagyattam, mérje jól.

Tudja s snj s a faranc, hogy mijejn csufandáros urak vótak ottgyon, de hallg.assa meg kereszt komám uram erre mind egy elkezdenék kacagni, hogy nem képepe. A dühü hogy belém szálla s e mián én es erőssen felbojtorkozám hát én es a Cincért ki mián nevetni kérék azok az égetni való urak — egy micre lefótam. Megmondám neki, hogy én es láttam karón varjút, az én pénzem es ojan mind a másé, nincs szór réta, s adjon érte amit kérék, mire minha dróton eccorre hústák vóna es egészét még jobban kacagtak az urak — mire gondolám magamba, hogy üssön belé a beletembe s mármángós ménkö, ha nem tutok velem szembe búcsúlettel lenni. S mire a kacagás egy kicsit jőzanodott, a cincér ur es

megmondta, hogy a kör mült elfogyott s azétt nem hozot, nekünk, mire a tarisnyálásból, tökébélest s turót falatozánk.

Tótt mult az idő s eccer csak azon vezzem eszre, hogy a 3 évég sert tova 12 felé leeresztém s hogy eppeges akkor azok a kacsagó urak, kik furton-furt rejám-rejám tekéngettek, eccer csak bontakoznak. Én maradni akartam Estánnal, de a cincér ur azt monta, hogy záróra mián nem lehet, s mire szállás-pénzt es akartam adni egy koronát, s a lám-pira es, de 6 erőszaggal kitojt onnát munkót...

Hát mit csinálás ember gondolám magamba, ha ezek az ördögfejűek nem adának assálást, hogy az es aranyas Jédus pofojza fel ökött, hát addig sétálgatunk ki s be s erre s arra s így s úgy mig eljő az üdó, hogy a cseléddel én es reggel a többi búcsúletes emberekkel megjelenhetek a hejszinia. Ugy es lett. Tova 8 óra felé megkérédem egy urt ucukás cselédőtől aki az éveges gángajtóba álla, hogy mijejn tájba lakasik a Dirigátor ur s ahajt én es a cseléddel békőszöntöttem ahogy illet s ökemit megkérdeztem ahogy talált. Hallgassa meg kereszt komám uram mihejt es beléptem ojan barátságos a fizomzatot (arc) csinált a Dirigátor ur, hogy én minnyát es megbátorodtam...

Mivel szolgálhatok kéredez meg ökeme, mire búcsúlettel azt felelém, hogy azt nem kívánhatom semmi letteképpen, hogy nekem szógójon a Dirigátor ur, met nagy ur, sok uri cselédnek a fejedelme, hanem inkább szógálok én, mire aléson kérék, hogy hallgatnám meg bészóllásomat. Tessék szűvesen, helyes-

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Fejér Gerő erdélyi római katolikus status referent az országos közoktatásügyi tanács rendes tagjává nevezte ki.

— Kitüntetés. A király Majláth Ferenc püspöki uradalmi főszálgazgatót királyi tanácsossá nevezte ki.

— A II. országos szövetkezeti kongresszus összehívása. A Budapesten október hó 24-én tartandó II. országos szövetkezeti kongresszus meghívót a magyarországi szövetkezetek szövetségére a héten bocsátja ki, miután már az összes központokat felkérte, hogy a kongresszus érdekében propagandát fejtsenek ki. A kongresszust a résztvevők előrelátható nagy számára való tekintettel — a fővárosi Vigadó nagytermében tartják meg. A kongresszust megnyitó beszéd keretében Mailáth József gróf a Szövetkezetek Szövetségének elnöke nyitja meg. A napirend előadói Meskó Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára, Ujhelyi Imre gazd. akad. igazgató és dr. Kovács József debreceni gazd. akad. tanár lesznek. A kongresszust a Vigadó összes termelében ezer terítékes társas ebéd követi.

— Gyárfas Győző műszaki tanácsos e hó 22-én Budapesten elhalt. Nevezett majdnem harminc évig állott a sepiaszentgyörgyi állami építészeti hivatal szolgálatában, mely idő alatt igen sok és jelentékeny műszaki alkotás az ő munkálkodásának képezi gyümölcsét. Ut- és hídépítés terén elsőrendű erő volt. Ezelőtt néhány évvel a kereskedelmi miniszter központi szolgálatra a miniszteriumba rendelte, a hol memoókára előléptetésben részesült. Várme-gyékben is általánosan ismert egyéniség volt és barátai körében általános részvételt keltett halálának híre.

— Birtokbavétel. A ditrói erdősegek birtokbaadásával egyidejűleg óriási erdősegek cseréltek gazdát. A vármegyékben majdnem egy évtized óta kitermeléssel foglalkozó „Egyesült-Fatermelők részvénytársasága” ugyanis a Ditróban vásárolt erdősegeit eladta a „Szék-pataki erdőipar részvénytársaságnak”. Ennek fogva a folyamatban levő birtokbaadás most a Szék-pataki erdőipar részvénytársaság javára történt. Az Egyesült-Fatermelők részéről Fein Armin fakereskedő igazgató a Szék-pataki erdőipar részéről Biringer János üzletvezető vannak kiküldve a számbavétel végett. Ismeretes, hogy a Szék-pataki erdőipar Vármegyén egy 4 gáteres nagy fűrésztelepet építtetett a célra, hogy a ditrói erdősegeit kihasználja. Örvend-tesen vesszünk tudomást arról, hogy dacára a nyomott pénzügyi viszonyoknak a Szék-pataki erdőipar a döntést és a fakitermelést megkezdi és ezáltal alkalmat és módot nyújt arra, hogy a szegény csiki munkások mindennapi kenyé-rüket itthon is megkereshessék.

— A csikszeredei főgimnázium önképzőköre folyó hó 6-án az „aradi tizenhárom” emlékének diszgyűléssel áldoz. Műsor: 1. Erkel: „Aria”. Előadja az ifjúsági zenekar. 2. Megnyitó beszéd. Mondja: Ferenczy Béla VIII. oszt. tanuló, önk. elnök. 3. Gereöffy Géza VIII. oszt. tanuló szaval. 4. Énekel a gimnázium férfikara. 5. Alkalmi felolvasás. 6. Fehér Manó VIII. oszt. tanuló szaval. 7. Énekel a gimnázium férfikara. 8. Véber Mendelssohn: „Aria” (teccette). Előadják: Kertész Béla,

Xántus Dávid és Gereöffy Géza VIII. osztályosok. Az érdeklődők szíves fogadtatásban részesülnek.

— A papok körpótléka. A lelkesi illetményeknek körpótlékok utján való emeléseiről szóló törvényjavaslat a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban elkészült és az országgyűlésen a legközelebbi ülésük egyikén tárgyalni fogják. A törvényjavaslat lelkesi illetmények emelését a körpótlékok rendszerére fekteti és öt körpótlékot enged. A mult héten előterjesztett költségvetési törvényjavaslat (XXI. fejezet, 49. cím) a lelkesi illetmények körpótlékok utján való kiegyenlítésére és a kisebb képesítésű lelkesek helyzetének az eddigi mértéken felül való javítására a jövő évre 3,690,267 korona többletet irányos elő.

— Albirói és telekkönyvvezetői állások megszüntetése. Az igazságügyminiszterium jövő évi költségvetésében a f. évi VII. t. c. rendelkezése szerint már megkezdődik az albirói és alügyési, valamint a telekkönyv-vezetői állások megszüntetése. A jövő évben száz albirói állás megszüntetésével az új VIII. ízetési osztályú bíró állás rendszeresítetik, amivel az albirói állások száma 374-ről 274-re csökken és a VIII. ízetési osztályban levő bírák száma 981-re emelkedik, ami 116,200 korona költségvetést tesz ki. Száz jegyzői állásnak önálló hatáskörrel való felruházása 10,850 korona költségvetést idős elő. A segédtelekkönyvvezetői állások közül a költségvetés negyvenet szüntet meg egyelőre s helyetbe 40 irodai tisztviselőt rendszeresít, míg 20 telekkönyvvezetői állás megszüntetése mellett 20 irodafőtiszt állást szerves.

— A gőzfürdő. Dr. Ujfaluai Jenő polgármester utján mint ismeretes, mozgalom indult meg, hogy városunkban gőzfürdő építessek. Mult hó 26-án volt az értekezlet e tárgyban a polgármester irodájában. Antal Vidor építőmester által bemutatott terv szerint a gőzfürdő 85000 koronába kerülne. Amde a szükséges pénz hiányzik. Az értekezlet úgy határozott, hogy a város, mint a közegészségügyekben legilletékesebb faktor építesse fel a fürdőt úgy, hogy a vármegyei magánjavaktól kérjen 4° os törlesztéses kölcsönt és a fürdő bérletéből törlesse azt le. Az eszme igen fontos és kivitelezési fenti módon lehetséges. Kérjük a polgármester urat, hogy ezen nagyfontosságú kérdést ne vegye le a napirendről.

— Az Erdélyi Gazdasági Egyesület kiállításai. Az „Erdélyi Gazdasági Egyesület”, két-három évenként rendezni szokott nagy mezőgazdasági termény-, tenyésztési- és gépkiallítását a jövő év őszén tartják meg. Az egyesület elnöksége már most kikérte a földmívelésügyi kormány anyagi-és erkölcsi támogatását. A kiállítás az eddigi összes nagyobb arányú kiállításoknál jóval nagyobb igényekkel, mert, amint hírlik az 1913-ik évi gazdaságkongresszus is ugyanabban az időben Kolozsvárról fogják megtartani.

— Iskolaköteles cselédek. Cselédek, akik a 14-ik életévüket még be nem töltötték, az 1908. XXXVIII. t. c. 50. §-a értelmében iskolakötelesek. Ennek fogva figyelmeztetnek a szolgálatadók, hogy iskolaköteles cselédjeiket azonnal irassák be valamelyik iskolába, mert ellenkező esetben a szolgálatadó ellen fenti l.-c. 4. §-a alapján a kihágási eljárás folyamatba tétetik.

— A csikmegyei Általános Tanítótestület választmánya folyó hó 2-ik szeptember hó 21-én tartotta gyűlését. Elhatározták, hogy 1. aki a gyűlések alkalmával történő utazásának költségeiről a jegyzéket tiszteit nap alatt be nem terjeszti: igényét vesztí, 2. a megye országgyűlési képviselőit küldöttségek utján kéri a tanítók fizetésrendezésének a tanítók kívánságainak figyelembevételével való megoldásának sürgetésére, 3. jóváhagyták az elnök budapesti utazása alkalmával felmerült költségeket és megköszönték Kajtsa József elnöknek odaadó ügybuzalmát, 4. a lapot, melynek alapítását a közgyűlés kimondotta, a választmány megjelenésére későbbi elő; éppen ezért megállapítja az újság alakját, megjelenésének idejét, a lap árát (évi három korona) és megválasztja szerkesztőt. 5. A választmány öttagnú küldöttséget menesztett Császár Nándor, kir. segéd tanfelügyelőhöz, akinek Éltés J. Állami tanító becséd kíséretében nyújtotta át a közgyűlés jegyzőkönyvének kivonatát, mely a derék embernek diszelnökké történt megválasztását tartalmazza. A kir. segédtanfelügyelő meghatottan választott a üdvözlésre és megköszönte a nyilvánuló szerzetet.

— „Haladás”. Es a címe az ujonnan induló szépirodalmi, társadalmi és tanügyi lapnak. Főszerkesztője: Kajtsa József, állami tanító, felelős szerkesztője: Földes Zoltán, áll. tanító. Hazafias keresztény eszellel fogja áthatni a lapnak minden sorát. A szerkesztőség kéri az előfizetői öhajját, szíveskedjenek a lap díját minél hamarabb beküldeni, hogy megjelenése késedelmet ne szenvedjen: Előfizetési ára egész évre 3 korona, ami csekélységére való tekintettel egyszerre küldendő be Kajtsa József főszerkesztő címén Csikszeredába.

— Folyó hó 6-án délután fél 2 óráról este 9 óráig Gössy Árpád a „Fekete-as” gyógyaszerára less nyitva.

(Folyt. köv.)

— Szüreti mulatság. A csikszeredei ipartestület és ifjusági önképzőkör 1912. évi október hó 13-án, az Európa szálloda nagytermében az alakuló Casino felszerelésére zártkörű szüreti mulatságot rendez, mely a következő sorrendben fog lefolyni. 1. Délután 4 órakor Bachus fogadtatása az állomás és diadal kocsin való bevonulása az Európa szállodába. Kedvezőtlen idő esetén a felvonulás elmarad. 2. Este. Zene nyitány. 3. A csőszeleányok és csőszeleányok bevonulása, énekel. 4. A sormagyar lejtése. 5. Ének. 6. A palotás lejtése. 7. A kisbíró kihirdeti a szüret kezdetét. 8. Szüret után tánc reggelig. Belépti-díj személyjegy 1 korona 60 fillér. Családjegy 3 korona 50 fillér. Kezdele este 9 órakor. — Ez alkalommal a következő személyek szerepelnek: Csőszeleányok: Kalamár Rózsika, Filó Jolánka, Hancz Erzsike, Orbán Juliska, Adler Irénke, Petres Bertuska. Csőszeleányok: Vencel István, Schönauer Vilmos, Dávid József, Galló Pál, Müller Károly, ifj. Kertész István. Kisbíró: Oláh Sándor. Főbíró: Bartha Gyula. Anyakönyvvezető: Gál István. Zsidók: Latzina Béla, Ábrahám János. Cigányok: Jakab János, Beke Antal, Kedves A.

— Dr. Székely Manó fogorvosi műtermében és fogtechnikai laboratóriumában (Csikszeredei Kossuth Lajos utca 5. szám) jótállás mellett készít 6 óra alatt kaucsuk lemezes (szájpadlással) és szájpádlás nélküli (aranybid) fogkoronákat, arany koronákat és csapos fogakat. Javításokat azonnal eszközöl. Fogorvosi műtermét fogtechnikai laboratóriummal bővítette, a hol szakképzett fogtechnikus segítkezik állandóan.

— Az Edison mozgószínház városunkban a Vigadó nagytermében már hetek óta tartja előadásait, igen érdekes és tanulságos képeket mutat be városunk intelligens közönségének. A legközelebbi előadás szombaton, mely igen érdekesnek ígérkezik, melyre előre is felhívjuk közönségünk figyelmét.

— A dítról birtokrendezés. A több mint 20 év óta húzódó dítrói tagosítás és arányosítás e héten befejezést nyer. Általánosan ismeretes, hogy ezen nagyközönség határa az összes tagosítás és arányosítás alatt álló közönség között a legnagyobb volt. Tagosított birtokaikat a tulajdonosok már a nyár folyamán kirtokaikba vették, míg az erdők birtokbaadása most folyamatban van és kétségtelen, hogy e hét végére az is teljes befejezést nyer. Amidőn e hirt regisztráljuk, nem mulasztjuk el felemlíteni azt a tényt, hogy eljáró Demény Ferenc kir. ítélőtábla bíró derékas nagy munkát végzett aszált, hogy a munka nagyságára való tekintettel is rövid 11 hónap alatt tető alá juttatta ugy a tagosítás mint az arányosítás nagyfotossága ügyét.

— Zaun Márkné táncitanítónő megérkezett Csikszeredába és hat heti táncanfolyamot nyitott az Európa szállodában. Oktatását már megkezdte a főgimnázium ifjuságával is. Lapunk más helyén közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

NYILTTÉR.*)

Tánciskola megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Csikszeredában tánciskolát nyitok. Főtörökvésem, hogy a táncitanulók, mindkét nembeli ifjuság az illetlen minden szabályainban alapos oktatást nyerjenek, hogy majdan minden társaságban könnyedén mozoghassanak. A 8-ik évet meghaladtak általam vagy a házbán, vagy a házon kívül nyerhetnek oktatást. Táncitanításra kerülnek a következő társas és kórtáncok:

Sormagyar és palotás, csárdás, francia négyes, rezgő polka, lengyelke, keringő (6 lépéssel), kreitzpolka, pas de quatre, grátianó, grátúós boszton (új tánc), boszton-keringő, nemesfehér-boszton, csillag boszton, mágnás boszton stb. A tanulók felvétele történik 2—4-ig és este a tánciskolában fél 8 órakor.

Filigran kézimunka tanítás.

Hölgyek, kik filigrán virágokat, arany és ezüst ballionból bros és hajtv, mellesokrokat

*) E rovatban közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

és mindennemű papír virágok készítését, — továbbá női ruhát szabni és rajzolni, Viktória géphímzését és kockaszőnyeget öhajtanak tanulni, kéretnek, hogy ezek helyes elsajátításáért hozzam fordulni sziveskedjenek.

Szives pártfogást kér

Tisztelettel
Özv. Zaunné,
okt. táncitanítónő.

Lakásom a csikszeredei főgimnáziumban.

Sakkozók figyelmébe!

A MODERN SAKK.

Szerkesztette és írta: Balla Zoltán.

Ára 4 korona.

A 240 oldalas munka magában foglalja a modern sakkosás alapelveit s a teljes új elméletet. Kezdeknek, kik a sakkozás rejtelmeibe öhajtanak betekinteni, a legjobban ajánlható. Iskolai-, gazda- és népkönyvtárakból sehol se hiányozzék. A sakk oktat és szórakoztat s a jó sakknöv még a laikusoknak is nagyon tanulságos.

Kapható a BUDAPESTI HIRLAP könyvtárhozátalában és minden könyvesboltban.

1951—1912. szám.

Árlejtsési hirdetés.

Csikborzsova községben a törvényhatósági bizottság által 7239—1912. ai. szám alatt jóváhagyott határozat alapján a tanítói lakáshoz szükséges melléképületek (konyha, fűskamra, istálló stb.) felépítésére és az iskola kijavítására nyilvános szó- és írásbeli versenytárgyalást hirdettünk.

Az árlejtsés Csikborzsova községhezánál folyó évi október 7-én délelőtt 8 órakor fog megtartani.

Kikiáltási ár 2920 korona.

Építési terv a csikszentmiklósi körjegyzői irodában megtekinthető.

Csikborzsova, 1912. évi szeptember hó 17-én.

Község előljároság.

Szám 1906.

Árverési hirdetés.

Alólikt község előljárosága közhírré teszi, hogy a néhai Kálnoki János kis-korú árva tulajdonát képező, a község legforgalmasabb pontján levő 590 □ öl kiterjedésű belsőtelket, s a rajtalevő s 4 szobát és 2 kamrát magában foglaló házzal együtt Várdotfalva községhezánál 1912. évi október hó 12-én délelőtt 8 órakor a legtöbbet ígérőnek elfogja adni. Kikiáltási ár 4600 korona mely összegnek 10%-léka bánatpénzkeppen leteendő, utóajánlat nem fog tekintetbe vétetni.

Várdotfalva, 1912. szeptember hó 28-án.

Pálffy András, Márkos Dénes,
jegyző. k. bíró.

Hirdetés.

Csikbánkfalva község határában Aklos bércezen egy 20 holdas, Bene mezején egy 12 holdas erdei kaszáló jövő évtől kezdődő 6 egymásutáni évre haszonbérbe kiadó esetleg örök áron eladó. Értekezni lehet e lap kiadóhivatalában. 3—3

Tusnádfürdőn

1. A „Gyógyicsarnok” nagyvendéglője,
2. A „Stefánia” és „Rezső”-fürdők,
3. A mézarszék és husvágási jog,
4. A „Legyes” fogadó (korcsma)
három esetleg több évre óvadékképes bérletnek bérbeadható. Felvilágosítást ad: Albertini Géza igazgató, Tusnádfürdő.

Szám 10127—1912. tkvi.

Hirdetés.

Csikszentmárton község telekkönyv bírtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletet képest átalakították és ezzel egyidejűleg az arányosított ingatlanokra nézve az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás kapcsolatosan foganatosították. E célból az átalakítás előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1912. évi november hó 11-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívjuk:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határrapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1896. XXIX. t.-cikk 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bégly és illeték elengedési kedvezménytől is élezenek; és 4. azok kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesben a béglymentesség kedvezményétől élezenek.

A csikszeredei kir. trvszék mint tkvi hatóság. Csikszereda, 1912. évi október hó 3-án.

Gecsó Béla s. k.,

kir. törv. bíró.

A kiadvány hitelül:

1—3

Kozma,
telekkönyvvezető.

Sz. 1218—1912.

2—2

Versenytárgyalási hirdetés.

Csikvármegye törvényhatósági bizottságának 3294—1912. sz. alatt kelt határozata alapján, alólikt községi előljároság, a kántori lakáson építendő istálóra, szekérszínre, valamint a hidegházra az alábbi feltételek mellett versenytárgyalást hirdet.

1. Az árlejtsésen részt vehet minden hazai vállalkozó, ki üzletének gyakorlására hatósági engedélyvel bír.
2. Csak szabályszerűen kiállított s béglyvel ellátott, közvetlen, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.
3. A zárt ajánlatok folyó évi november hó 9-én d. e. 8 óráig beadandók, később már nem fogadtatnak el.
4. Nyilvános versenytárgyalás Csatószeg községhezánál 1912. évi november hó 9-én d. e. 9 órakor fog megtartani.
5. Kikiáltási ár az összes építkezésekre 5484 korona 69 fillér.
6. Vállalkozó tartozik a kikiáltási ár 5 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban az előljároságnál letenni.

Anyagcsoportok, tervrajzok és részletes költségvetések az előljároságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csatószezen, 1912. évi szeptember hó 11-én.

Reck Ferenc,
körjegyző.

Eröss János,
k. bíró.

5010/1912.

2—2

Hirdetés.

Kézdivásárhely város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező Vigadó szállodát 1913. évi április 24-től kezdődő 6 évre 1912. évi október hó 23-án délelőtt 9 órakor a tanácshezánál tartandó nyilvános árverésen bérbeadja.

A bérlethez tartozik a földszinten 2 étterem, 1 kávéház és 8 vendégszoba s az emeleten a főtérre nyíló homlokzaton 4 vendégszoba.

Az emeleten van még egy állandó szinpadal ellátott nagy díszterem, mely azonban nem fog bérbeadani.

A vendéglőhöz jár istálló, mosóház, téli teköző, jégverem, pincék, padlás s minden egyéb szükséges mellékhelyiség ezen kívül van még ugyanezen épületben egy főtérre nyíló földszinti bolthelyiség is, melyet béröl esetleg albérlébe adhat.

Kikiáltási ár 6100 korona. — Ennek 10 százaléka bánatpénzül az árverés előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban leteendő. Írásbeli ajánlatokat is elfogadjunk, de azért az árverés minden esetre meg fog tartani. A városi tanács fenntartja magának azt a jogot, hogy az ígért árakra való tekintet nélkül az árverezők között szabadon választhasson.

Egyéb feltételek a tanácsnál megtekinthetők.

Kézdivásárhelyen, 1912. évi szeptember hó 12-én:

A városi tanács:

Dr. Török Andor,
polgármester.

Ha fehérnemű és cipő

szükségeit olcsón és jól akarja fedezni, akkor kérjen árjegyzéket az országsszerte előnyösen ismert

Párisi Áruház Zenta,

Bács megye szétküldési cégtől.

Számos elismerő levél bizonyítja, hogy az ott beszerzett áruk ugy minőség mint olcsóság tekintetben minden versenyt felülmulnak.

Tessék meggyőződni ! ! ! !

Első brassói elektrotechnikai különlegességi üzlet

Roth Róbert
Vesz-Mihály-u. 6. sz. a.

Elvállal villanyvilágítási felszereléseket gyárak részére, fűrészgépeket, mezőgazdasági gépeket stb. szakszerű kivitelben. Szobaváradók, telefonok, villámhárítók felállítását, valamint régebbi kijavítását pontosan és jutányosan. Mindenféle szerelési anyagok, izzólámpák, világítótestek zseblámpák. — Accumulatorok kisebb világítási és gyújtás céljára, csakis a legjobbak. Fennálló villámhárítókat jól bevált számszámokkal vizsgáljuk meg és az esetleges hibákat azonnal kijavítom.

5-10

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesitem Csikszereda város és vidéke hölgyközönségét, hogy a budapesti és bécsi hajmunka tanfolyamról hazaérkeztem és ismét rendelkezésre állok a mélyen tisztelt hölgyközönségnek úgy az üzletben, valamint üzleten kívül is. Személyes bevásárlásom által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy az üzletben raktáron levő cikkeket a legolcsóbb árban bocsájtatom vevőim rendelkezésére. — Raktáron tartom a legújabb hajpótlékokat, hajdísszallagokat, fésűket, tűköt, hajfonatokat, illatszereket és stb. cikkeket. Milyen bátor vagyok ezt a mélyen tisztelt hölgyközönség szíves tudomására hozni, egyben kérem továbbra is becses pártfogásukat, illő tisztelettel

SZABÓ LAJOSNÉ
NŐI FODRÁSZ, CSIKSZEREDA.
2-5

ELADÓ egy jókarban lévő használt, átfordítható Seiffert-féle tekeasztal (biliard). — Hol? Megmondja a kiadó.
1-3

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

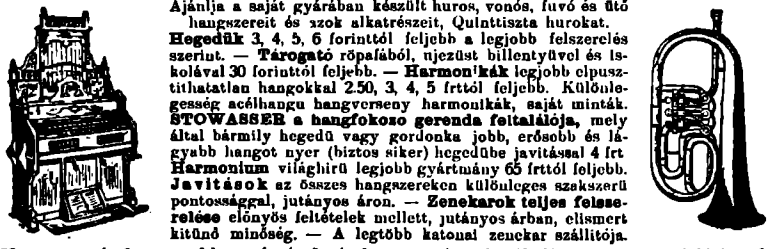
ELSŐ MAGYAR VILLAGOSERŐRE BERENDEZETT HANGSZERGYÁR.

STOWASSER JÁNOS

cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi tőro-gató és a hangfokozó gerenda feltalálója Budapest, N., Lánchíd-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.

Ajánlja a saját gyárában készült huros, vonós, fuvós és ütő hangszereit és azok alkatrészeit, Quintesszta hurokat. Hegedűk 3, 4, 5, 6 forinttól feljebb a legjobb felszerelés szerint. — Tőro-gató rőpafából, nejzűst billentyűvel és iskolával 30 forinttól feljebb. — Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hangokkal 2,50, 3, 4, 5 firtól feljebb. Különlegesség acélhangú hangverseny harmonikák, saját minták. **STOWASSER** a hangfokozó gerenda feltalálója, mely által bármily hegedű vagy gordonka jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker) hegedűbe javítással 4 firt Harmonium világírú legjobb gyártmány 65 firtól feljebb. **Javítások** az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos áron. — Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert kitudó minőség. — A legtöbb katonai zenekar szállítója.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára általánosan a legszolidabb kiszolgálásról elismerve. — Árjegysék kívánatra ingyen és bérmentve. —20

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy folyó évi október hó 1-én **Gyergyószentmiklóson a Merza- és Bocsánczi-féle házban, vezetésem alatt a legjobb készültséggel „ANGOL URI SZABÓSÁG”** cég nyílik meg, mely abban a helyzetben lesz, hogy a legmagasabb igényeinek megfeleljen. A nagyérdemű közönség szíves pártolását kérve vagyok. Kitudó tisztelettel **Herz Márk** férfi szabó.

Modern kutépités.

Uj kutak építését cementgyűrűkkel, súlyasztó rendszerrel s kiszáradt régi kutak lennebb súlyasztását jutányos áron elvállalom.

Nagymihály Sándor, 36—
cementárugyár és építési anyagkereskedő Csikszeredában, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

Vegyztisztítás.

Női és férfi legkényesebb ruhák olaj, degenyeg, szurok, tinta, zsír, rozsda, kávé stb. foltok vegyztisztítását, továbbá minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan teljesítek. Aldozatot és fáradságot nem kimélve e szakmába teljesen kiképeztem magamat. Szíves pártfogásukat kéri

Orbán Vincze,
férfi szabó és vegyztisztító, Csikszereda, Rákóczi-utca 16. szám. 20-26

Eladó. Egy hálószoba és konyha berendezés, ebédlő és heverődivány. Hol? — Megmondja a kiadóhivatal.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VIII., József-körut 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák. Kitudó étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön terem. Bankettek, esküvők rendezését elfogadom.

Estéknint KURINA SIMI
hírneves cigányprimás teljes zenekarával

HANGVERSENYEZ.
Szeves pártfogást kér

Szabó Tivadar tulajdonos,
a „Nemzetl Karasú” volt Balesztvezetője és a „Delt” volt főpincére.
2-10

A MESTERDALNOK.....

Cipőm szép és tüköletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt van

PALMA
KAUCSUK SAROK.

Eladó! Csikszeredában a Pap Domok kertje mellett egy puszta belsőség, valamint a Szentlélek-utca 16. sz. alatti ház. Értekezni lehet: **György Ignácznál.** 2-3

ÁRUHÁZ

Brassó, Buzasor 9.

Egyedüli különlegességi vátalat:

Divatós szőnyegek,
Függönyök, garnitúrák,
Pamlagtakarókban.

Butorszövetek, matracgradli.

Legnagyobb raktár linoleumokban és viaszkos vasznakban.

Szölld kiszolgálás! **Legolcsóbb árak!**

23-50

Sz. 797-1912.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbiróságnak 1912. évi V. 930 sz. végzése folydr. Nagy Jenő ügyvéd által képviselt Gondos István szentmártoni végrehajtó részére, 900 korona követelés s jár. erejéig elrendelt ki-elégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2025 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbiróság 1912. évi V. 930. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és feilfoglaltatók követelése erejéig is, amenyiben azok ki-elégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő iakásán Csikszeredában leendő megtartása határidőül 1912. évi október hó 12 ik napján d. u. 4 órája kitűzetik, amikor a biróilag lefoglalt ingók és pedig lovak és kocsai a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fegnak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző ki-elégítéshez jogot tartanak, hogy amenyiben részükre a foglalás korában eszközötetett volna és ez a végrehajtási jogyzókönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1912. évi szeptember hó 24-ik napján.

Molnár Sándor,
ktr. bir. végrehajtó.

URAM! Ha Ön sulyt helyez egészségére,
Ha azt akarja, hogy jó kinézése legyen,
Ha azt akarja, hogy nyugodt álma, jóévtvágya legyen
Ha erejében gyarapodni akar

CSAK DRÉHER-SÖRT IGYÉK!

Kapható Csikszeredában üvegekben: a jobb kávéházakban, vendéglőkben és az összes jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

Főraktár Csikvármegye részére:
Niszel Fivéreknel, Csikszeredában.

Dréher-féle poharas sör — naponként friss csapolás — csakis özv. Nagy Istvánné „Zöldfa” vendéglőjében, az Európa-szállodában és a vasuti étterembe kapható.

(15) 37-52

Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján fogatosítom.

Női divatkalap ujdonságok.

Külföldi tanulmányi utamból hazaérkezve, azon helyzetben vagyok hogy a **LEGÚJABB DIVAT SZERINTI**
„ NŐI DISZKALAPOKAT ”
mindenkor a legizlésesebben kiállitva jutányos árban árusithatom.

ÁTALAKITÁST ELVÁLLALOK.

LIGETI SAMUNÉ NŐI DIVATKALAP NAGYRAKTÁRA, CSIKSZEREDÁBAN.

Vidéki megrendeléseket a megrendelés napján azonnal fogatosítom.

Női divatkalap ujdonságok.

REISZ MIKSA BÜTORGYÁRA

Békéscsaba — Nagyvárad
Andrássy-ut
Brassó, ideiglenesen Hosszu-utca 33. szám.
Kiváló minőségű modern bútorok. Jutányos gyári árban. Teljes lakberendezések.

7-50

Kézimunka szövetmintákkal készségesen szolgál!

Szolid árak!

Bolesch Frigyes kézimunka üzlete, rövid, szövött és kötött árak, Brassó, Kolostor-utca 29.

Az újévi idényre megérkezett gyönyörű szép választékban. millen, futó, divánpárna és gobelin képek.
Nagy raktár mindenemű kezdett, kész kézimunkák és kézimunka szövetek, selymek, gyapjú és gyapott fonalakban.
Dus választék férfi, női és gyerek harisnyákban, trikóban ugyazintén férfi ingek, nadrágok, gallérok, kszelők, nyakkendők és zsebkendőkben.
Kézimunka szövet mintákkal készségesen szolgál. 46-52

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás!

Üzlet megnyitási jelentés!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszerezán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépalkatrészekben, tűkben és varrógépokban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a nagyérdemű közönség szives jóindulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel **SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, amelyekben „SINGER” varrógépek árusítatnak. Gépünk nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak

Figyelmeztetés. Az összes más üzletek által „SINGER”-név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetük után készülték, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartósságban is messze elmaradnak. 6-52

HALLÓ! ÉRTESETÉS! HALLÓ!

Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárugyár.

Tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszerezánban, a Kossuth Lajos-utca 48. sz. alatt nagy építési anyagraktárt rendeztem be s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű fogyasztó közönség részére mindennemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olcsó árak mellett eszközölök.

Allandó nagy raktáron van:

Mész darabos és oltott. Portland cement friss és legkitűnőbb minőségű. Gipsz stakatur és szobrász. Nád fűzve stakaturokra és egyéb fák eltakarására. Valódi aszfalt fedőlemez többféle minőségben. Kollarit bőrlemez, mázolás nem igényel kizárólagos eladása. Aszfalt elszigetelő lemez és kaucsok-aszfalt nedves falak és lakások szárazzá tételéhez, kátrány és carbolineum fák telítésére, gomba és rothadás ellen. Azbest pala igen könnyű és tartós. Teljes fűdéseköt elvállalok. Vasgerendák bármilyen méret szerint. Hornyolt cserép anyagból. Vakolat köpor, Schamotte tűzálló téglák és föld stb. mindennemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRU-GYÁR.

Kutaknak betonból 80-100, 120, 150-200-300 és 400 méter átmérőjű kutakhoz, ezek készítését is elvállalom súlyosító rendszerrel, nagyobb kutak építését, gőzüzemű berendezéssel készítek magas vízállások megadásával. Cement cserép többféle színben, betoncsövek, hidak és átérsek készítése. Beton- és műköpcek, színes járda és burkolati cementlapok gyártása és elhelyezése. Itató- és etetővalók minden nagyságban. — Blok üres téglák, különösen alkalmas istállók és gabonásoknak. Virágvázak és talpatok csinos kivitelben. Kályha alátét lemezek. Kémény- és felfedők. Mindennemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terasso beton stb. burkolatok készítése stb. stb. Nagybani eladásoknál megfelelő engedély. A nagyérdemű fogyasztó közönség nagybecsű bizalmával és rendelkezéseivel felkeresni sziveskedjék.

Gyárak és raktárak: Csikszereza, Ujtusnád és Kézdivásárhely.

Szíves támogatást kér kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor építész, Csikszereza.

41-22

Ha olcsón és jót akar vásárolni, tegyen próbát!

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás.

Felhívom a figyelmét a t. bútor- és varrógép vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt bútor- és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáromat megtekinteni, hol az összes raktáron levő bútorokat, ugymint:

EBÉDLŐ-, HÁLÓ-, SZALON- ÉS IRODAI BERENDEZÉSEK, BŐRGARNITURÁK, DIVÁNYOK ÉS MADRÁCOK

minden kivitelben és rendkívüli nagy választékban, valamint a legjobb gyártmányú varrógépek, kerékpárok, gramafonok és lemezek, melyek igen jutányos árban és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elarúsítva. Minden tölem vásárolt varrógépet 6 és 10 évi jótállást vállalok. Varrógépeket 54 K-tól, gramafonokat 40 K-tól és kerékpárokat 110 K-tól fennebb árusítom.

VARRÓGÉPEK-, KERÉKPÁROK- ÉS GRAMAFONOK-hoz mindenféle alkatrészek kaphatók. — Javításokat a legjutányosabb árért eszközölök, jótállás mellett. Maradok kiváló tisztelettel

Ackermann Ignác, bútor- és varrógép nagyraktára
Csikszereza, Kossuth L.-utca 9. sz. (Lukács Juliska-féle bérpalota).

Egyen nagy forgalom és kevés haszon!

42

Mindentféle asztalos-, kártyos- és díszítőmunkákat elvállalok.

52

Schvarcz József és Társa

Budapest, Váci-körút 53 sz.
Alapítási év 1884.

Szabadalmazott Ventzki gőztakarmány fűlesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter űrtartalom.
Fűleszt 40-60 perc alatt.

Hordozható pálinkafűző üstök.

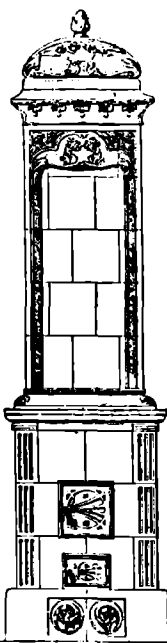
100-400 liter űrtartalom. — Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angol marha- és lónyíró-gépek és ollók.

*****

Betáblázásos kölcsön. Előnyös feltételek mellett első helyen való betáblázásra szántó, kaszáló és erdő birtokra pénz kölcsön kapható. Cim a kiadóhivatalban.

*****

Szépség,
jóság
és
olcsóságánál fogva

Első helyre küzdötte fel magát A PUCHER-FÉLE GYORSMELEGÍTŐ

cserépkályha, különösen hálószobák és ebéltők részére ajánlom gyorsmelegítő agyag-kályháimat, melyek azon kiváló tulajdonsággal bírnak, hogy oly gyorsan fűtenek, mint a vaskályhák, de a melegséget ép úgy, mint az eddigi cserépkályhák, hosszú ideig megtartják. — Ezen kályhák a legnagyobb fűtőképesség és leöntékeny tüzelőanyag megtakarítás kezesége mellett készíttetnek. Ezen gyorsmelegítő kályháim a vaskályhákhoz hasonló előnyeinek szerencsés egyesítése és teljes joggal állítom, hogy a jelenkor legtekélyesebb kályhája:

A PUCHER-FÉLE GYORSMELEGÍTŐ CSERÉPKÁLYHA.

Kivánatra kályháimat kizárólagos Coaks- és szénfűtésre gyorsmelegítő Dauerbrand-betéttel látom el. — Takaréktűzhelyek megrendelésénél kérem megnevezni, hogy jobbra a falhoz, balra a falhoz vagy szabadon állva kívántatnak-e. Takaréktűzhelyeknek és fürdőkádoknak a legjobb Chamotteból, fehér, márványozott és kék csempék készülnek. Azoknak ára nagyság és kivitelük szerint állapíttatik meg. Felvilágosztatással igen szívesen szolgál az érdeklődő közönségnek, valamint a kályha és csempe mintákkal is

LAURENTZI RUDOLF kizárólagos elárúsítója Gyergyószentmiklóson.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.

majdnem határtalan tartósságú, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban.

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.